

Sindicats, associacions i sigles

Xavier Besalú

Conèixer amb certesa el mapa sindical de les comarques de Girona podria semblar una empresa fàcil, però no ho és. Les dades que oferim ens les ha fet a mans la Direcció General de Relacions Laborals del Departament de Treball i donen compte dels representants dels treballadors escollits a la demarcació de Girona el 31 de desembre de 1996. Com que el recompte s'ha fet per comarques, cal tenir present que, en aquestes dades, no hi consten els resultats de la Cerdanya i d'Osona (tot i que tenen municipis gironins) i, en canvi, en les dades de la Selva, hi figuren també les dades d'un municipi que pertany a la província de Barcelona. Coses del garbuix territorial del nostre país...

El sindicat amb més delegats a les comarques de Girona és CC.OO. (41,1%), seguit molt de prop per la UGT (40,0%). És a dir que, entre les dues grans centrals sindicals, arriben a un 81,1% de la representació dels treballadors gironins.

A una distància enorme vindrien dos sindicats més: USOC (3,2%) i CGT (1,5%). I tot seguit, una plèiade de sindicats, exactament 28, que plegats obtenen el 6,9% dels delegats. Un percentatge semblant, el 6,7%, és el que correspon als representants dels treballadors que no pertanyen a cap sindicat.

Per comarques, CC.OO. guanya les eleccions sindicals al Baix Empordà (51,3%), que és on obté millors resultats, al Gironès i a l'Alt Empordà. La UGT és capdavantera a la resta de comarques: la Garrotxa (66,2%), on obté els millors resultats, el Pla de l'Estany, la Selva i el Ripollès. La USOC obté resultats significatius al Ripollès (4,3%), al Gironès i a la Selva,

DADES GENERALS (comarques de Girona)

Sindicats	Nombre de delegats	percentatge
CC.OO.	1.426	41,1%
UGT	1.387	40,0%
USOC	112	3,2%
CGT	53	1,5%
CTC	28	
CSI-CSIF	27	
CEMSATSE	24	
USTEC-CATAC	23	
CSC	23	
CC	12	
STES	11	
ALTRES SIND. (21)	94	2,7%
NO SINDICATS	235	6,7%
NO CONSTA	10	

Sigles:

CC.OO. (Comissions Obreres), UGT (Unió General de Treballadors), USOC (Unió Sindical Obrera de Catalunya), CGT (Confederació General del Treball), CTC (Confederació de Treballadors de Catalunya), CSI-CSIF (Confederació de Sindicats Independents-Confederació Sindical Independent de Funcionaris), CEMSATSE (Convergència Estatal de Metges i ATS), USTEC-CATAC (Unió Sindical de Treballadors de l'Ensenyament-Candidatura Autònoma de Treballadors de l'Administració Catalana), CSC (Confederació Sindical de Catalunya), CC (Confederació de Quadres), STES (Confederació de Sindicats de Treballadors de l'Ensenyament).

mentre que la CGT pràcticament concentra la seva representació al Gironès (4,1%).

CC.OO. i UGT superen el 80% dels delegats elegits a totes les comarques, llevat del Ripollès (72,2%) i el Gironès (75,7%). Els delegats no sindicats són

DADES PER COMARQUES

Alt Empordà

Sindicat	Nombre deleg.	Percentatge
CC.OO.	131	41,5%
UGT	126	40,0%
Altres sind. (4)	11	3,4%
No sindicats	42	13,3%
No consta	5	

Baix Empordà

Sindicat	Nombre deleg.	Percentatge
CC.OO.	203	51,3%
UGT	138	34,9%
USOC	13	3,2%
Altres sind. (3)	8	2,0%
No sindicats	28	3,2%
No consta	5	

Garrotxa

Sindicat	Nombre deleg.	Percentatge
UGT	261	66,2%
CC.OO.	99	25,1%
Altres sind. (2)	7	1,7%
No sindicats	27	6,8%

Gironès

Sindicat	Nombre deleg.	Percentatge
CC.OO.	511	46,8%
UGT	316	28,9%
USOC	46	4,2%
CGT	45	4,1%
CEMSATSE	24	2,2%
USTEC-CATAC	23	2,1%
CSI-CSIF	20	1,8%
Altres sind. (21)	114	10,4%
No sindicats	1	

Pla de l'Estany

Sindicat	Nombre deleg.	Percentatge
UGT	45	56,2%
CC.OO.	99	25,1%
No sindicats	12	15,0%

Ripollès

Sindicat	Nombre deleg.	Percentatge
UGT	139	38,0%
CC.OO.	125	24,2%
CTC	19	5,2%
USOC	16	4,3%
Altres sind. (6)	22	6,0%
No sindicats	44	12,0%

Selva

Sindicat	Nombre deleg.	Percentatge
UGT	362	43,8%
CC.OO.	334	40,4%
USOC	32	3,8%
Altres sind. (6)	17	2,0%
No sindicats	81	9,8%

especialment rellevants al Pla de l'Estany (15,0%), però també depassen el 10% a l'Alt Empordà i al Ripollès. La fragmentació sindical més gran, però, és al Gironès on no obtenen representació 29 sindicats, i la major concentració al Pla de l'Estany on els únics sindicats representats són CC.OO. i UGT.

Quant al pes demogràfic de la representació sindical de cadascuna de les comarques, recau molt especialment en el Gironès (31,4%) i la Selva (23,8%), mentre que és molt dèbil al Pla de l'Estany (només un 2,3%). Les altres comarques se situen entre el 9,0% de l'Alt Empordà i l'11,3% del Baix Empordà.

Finalment, remarcar el fet que hi ha alguns sectors especialment propensos a constituir sindicats o associacions de tipus gremial. És el cas, per exemple, de la sanitat (27 delegats pertanyen a organitzacions que tenen aquest caràcter), de l'ensenyament (en què 19 delegats sindicals es reparteixen entre tres organitzacions d'aquest caire), o bé dels quadres intermedis. I encara, subratllar l'existència, en determinats àmbits, de sindicats estrictament d'empresa. Seria el cas d'alguns bancs i caixes, del Registre de la propietat, dels grans magatzems

o d'algunes empreses d'assegurances. Globalment, però, representen poca cosa.

En definitiva, un mapa sindical –el de les comarques de Girona– amb alguns trets que es dibuixen amb prou claredat:

– Dos sindicats, CC.OO. i UGT, que abracen tots els sectors de la producció, que estan implantats de manera força uniforme a totes les comarques i que, junts, depassen el 80% de les preferències dels treballadors gironins.

– La presència sindical és la que pertoca atenent a la potencialitat econòmica i demogràfica de cada comarca, llevat si de cas del Pla de l'Estany on hi ha encara molta feina a fer. En canvi, al Ripollès, la presència dels sindicats hi és especialment significativa.

– No ha quallat tampoc a Girona el sindicalisme nacionalista. Perviuen, però, restes de la sopa de sigles més pròpia dels anys de la transició que del temps actual: 32 sindicats amb delegats escollits són encara molts sindicats, tot i que els estrictament gremials o d'empresa, 21 en total, obtenen entre tots un escàs 3,6%.

Xavier Besalú i Costa és professor de Pedagogia a la UdG.